

Izvedbeni plan nastave (*syllabus*¹)

Sastavnica	Odjel za etnologiju i antropologiju				akad. god.	2025./2026.				
Naziv kolegija	Povijest hrvatske etnologije				ECTS	4				
Naziv studija	Prije diplomski studij Etnologije i antropologije									
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani			☐ poslijediplomski		
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☒ I.		☐ II.		☐ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE	
Opterećenje	30	P	15	S	V	Mrežne stranice kolegija			☐ DA ☒ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Predavaonica 101 Ul. Šime Vitasovića 1 Četvrtak 9:30 - 11:00 (P) Četvrtak 11:00 - 12:00 (S)				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			Hrvatski		
Početak nastave	2. listopada 2025.				Završetak nastave			22. siječnja 2026.		
Preduvjeti za upis	Nema ih.									
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Danijela Birt Katić									
E-mail	dbirt@unizd.hr				Konzultacije			Vrijeme		
Izvođač kolegija	doc. dr. sc. Danijela Birt Katić									
E-mail	dbirt@unizd.hr				Konzultacije			Vrijeme		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu		☐ terenska nastava	
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija	Nakon uspješnog završetka kolegija studenti će moći: 1. opisati povijesni razvoj hrvatske etnologije i kulturne antropologije 2. opisati djelovanje i doprinos osoba i institucija ključnih za razvoj hrvatske etnologije i kulturne antropologije 3. prepoznati i objasniti različite pristupe istraživanju u povijesti hrvatske etnologije 4. opisati i raspravljati o ulozi etnologije unutar obrazovnih institucija 5. razlikovati ulogu etnologinje u razvoju etnološke misli u Hrvatskoj 6. prepoznati i koristiti nazivlje struke i temeljne koncepte etnologije i kulturne antropologije 7. sažeti i izložiti tekstove relevantne testove za povijesni razvoj discipline.									
Ishodi učenja na razini programa	Nakon uspješnog završetka kolegija studenti će moći: 1. razlikovati osnovne pojmove, teorijske pravce i područja interesa etnologije, antropologije i folkloristike 2. upoznati povijesni razvoj etnologije, kulturne antropologije i folkloristike, kao i njihove suvremene smjernice 3. prepoznati procese prožimanja kulture i identiteta u prostornim i povijesnim kontekstima 4. sposobnost timskog rada i prilagođavanje rada osobitostima i potrebama lokalne zajednice 5. sažimati i tumačiti stručnu i znanstvenu literaturu na hrvatskom i stranim jezicima 6. razviti pozitivan stav prema vlastitoj profesiji i njezinim etičkim načelima.									

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentaln i rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Prisutnost na predavanjima i seminarima sukladno Pravilniku o studijima i studiranju. Održano izlaganje (reakcijski osvrt) na seminarskom dijelu kolegija.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	Četvrtak 29.1.2026., 9:30 Četvrtak 12.2.2026., 9:30			Četvrtak 3.9.2026., 9:30 Utorak 17.9.2026., 9:30	
Opis kolegija	U okviru predmeta studenti će upoznati povijesni razvoj etnološke misli, od najranijih razdoblja kada zapravo nalazimo promišljanja slična etnološkim, preko prvih etnografskih opisa i zapisa, do suvremenoga razdoblja tj. do danas. Ovaj pregled podijeljen je u dvije veće cjeline. Prva će se cjelina baviti starijim razdobljem do 1927. godine, a druga cjelina od 1927. godine, kada je etnologija postala akademska disciplina, pa do danas. Osim uloge pojedinaca u razvoju etnološke misli u Hrvatskoj, razmatrat će se i uloga pojedinih ustanova i institucija, i to u društvenom, političkom i ekonomskom kontekstu. Uz povijesni pregled studenti će dobiti uvid u razvoj pojedinih metoda i pristupa u etnološkim istraživanjima u Hrvatskoj.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA i SEMINARI: 1. Uvodno predavanje: razvoj etnološke misli u Hrvatskoj (2.10.) 2. Ključni pojmovi hrvatske etnologije: paradigme, osobe, teme (9.10.) 3. Od <i>protoetnografije</i> do etnografije (16.10.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 4. Etnologija u okviru nacionalnog preporoda (23.10.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 5. Metodologija – Antun Radić (30.10.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 6. Antun Radić: dvije kulture (6.11.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 7. Dani etnologije i antropologije (13.11.) 8. Kolokvij I (20.11.) 9. 'Nepoznati' etnolozi: neotkrivene priče (27.11.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 10. Milovan Gavazzi – nestor hrvatske etnologije (4.12.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 11. Etnologija i obrazovne politike na početku 20. stoljeća (11.12.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 12. Etnološki prijevori – nova paradigma i <i>etnoantropologija</i> (18.12.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 13. Etnologija, rat i tranzicija – "nova etnografija" (8.1.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 14. Žensko autorstvo u hrvatskoj etnologiji (15.1.) Seminar: Čitanje i izlaganje izabranih tekstova 15. Završno predavanje i osvrt na kolegij. Kolokvij II (22.1.)				
Obvezna literatura	1. Belaj, Vitomir. 1998. Povijest etnološke misli u Hrvata. <i>Etnografija: Svagdan i blagdan hrvatskoga puka</i>. Zagreb: Matica hrvatska: 337-357 2. Bonifačić, Vjera. 1996. "Ethnological Research in Croatia, 1919 do 1940." <i>Narodna umjetnost</i> 33: 239-263 3. Čapo Žmegač, Jasna. 1991. "Hrvatska etnologija, znanost o narodu ili o kulturi?." <i>Studia ethnologica</i> 3: 15-23 4. Čapo Žmegač, Jasna. 1993. "Etnologija i /ili (socio)kulturna antropologija." <i>Studia ethnologica Croatica</i> 5: 11-25 5. Čapo Žmegač, Jasna. 1995. "Dvije znanstvene paradigme o hrvatskoj etnologiji: Antun Radić i Milovan Gavazzi." <i>Narodna umjetnost</i> 32: 25-38 6. Leček, Suzana, Petrović Leš, Tihana. 2010. <i>Znanost i svjetonazor. Etnologija i prosvjetna politika Banovine Hrvatske 1939.-1941.</i>, Srednja Europa, Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Zagreb 7. Muraj, Aleksandra. 1984. "Teorijsko – metodološke zamisli Antuna Radića i njegov utjecaj na etnološki rad u Hrvatskoj." <i>Etnološka tribina</i> 6-7: 31-36				

	8. Potkonjak, Sanja. 2013. In Women's Arms: Croatian Ethnology between 1945 and 1990. U The Anthropological Field on the Margins of Europe 1945-1991. Ur. Aleksandar Bošković i Chris Hann, Lit Verlag: 237-259 9. Prica, Ines. 2001. <i>Mala europska etnologija</i>. Zagreb: Golden marketing. (str. 22-79, 201-232) 10. Rihtman-Auguštin, Dunja. 1992. "Etnologija socijalizma i poslije." <i>Etnološka tribina</i> 15: 81-89 11. Rihtman-Auguštin, Dunja. 1997. "Hrvatska etnologija poslije Gavazzija i Bratanića. Razmišljanje o političkom angažmanu u etnologiji." <i>Etnološka tribina</i> 20: 83-95 12. Supek, Olga. 1988. "Etnologija u Hrvatskoj." <i>Etnološki pregled</i> 23-24: 17-35 (kopija str. 1-34) + bilješke s predavanja					
Dodatna literatura	• Belaj, Vitomir 1995. "Počeci hrvatske etnološke znanosti u europskomu kontekstu." <i>Studia ethnologica Croatica</i> 6/1: 185-197 • Čapo Žmegač, Jasna. 1997. "Hrvatska etnologija - stanje, s osvrtom na svjetsku znanost." Zbornik radova simpozija o fundamentalnim istraživanjima. Zagreb: HAZU: 191-198 • Potkonjak, Sanja. 2011. "Kata Jainčerova. Uz povijest ženskog rodoslovlja hrvatske etnologije." <i>Etnološka tribina</i> 34: 87-112 • Premuž-Đipalo, Vedrana. 2013. "Hrvatska antropologija žene od sedamdesetih godina 20. st. do danas: ženske teme u hrvatskoj etnologiji." <i>Ethnologica Dalmatica</i> 20: 143-166 • Prica, Ines. 2002. "Žene obavljaju muški posao: rod i autoritet u hrvatskoj etnologiji." <i>Narodna umjetnost</i> 39/1: 151-167 • Rihtman Auguštin, Dunja. 1997. "Hipoteza Antuna Radića o dvije kulture i hrvatska etnologija." <i>Narodna umjetnost</i> 34/2: 35-44 • Rihtman Auguštin, Dunja. 1976. "Pretpostavke suvremenog etnološkog istraživanja." <i>Narodna umjetnost</i> 13: 1-25 • Rihtman Auguštin, Dunja. 1980. "Etnološka istraživanja u gradu: problemi i dileme." <i>Etnološka tribina</i> 3: 63-72. • Rihtman Auguštin, Dunja. 1995. "Etnologija između etničke i nacionalne identifikacije." <i>SEC</i> 6: 151-158 • Rihtman Auguštin, Dunja. 1998. "Trideset i pet godina rada zavoda za istraživanje folkloru." <i>Narodna umjetnost</i> 35/1: 11-35 • Rihtman Auguštin, Dunja, Muraj, Aleksandra. 1998. "Prvih pedeset godina etnološke misli u Institutu." <i>Narodna umjetnost</i> 35/1: 103-124 • Škrabalo, Marina. 2009. "Etnologija kao nastavni predmet u Hrvatskoj 1931. - 1945." <i>Etnološka tribina</i> 32: 57-74 • Španiček, Žarko. 1999. "Milovan Gavazzi i pitanje aktualnosti kulturnopovijesne etnologije u Hrvatskoj." <i>Studia ethnologica Croatica</i> 7/8: 105-118 • Rubić et al. 2009. <i>50 godina Hrvatskog etnološkog društva (1959. - 2009.)</i>. Zagreb: HED http://www.hrvatskoetnoloskodrustvo.hr/wp-content/uploads/2012/11/Spomenica-HED-a.pdf Prošireni popis dopunske literature nalazi se na <i>Merlinu</i>.					
Mrežni izvori	https://hrcak.srce.hr/					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit	☒ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit		
	☐ samo kolokvij/zadaci	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	Konačna ocjena se formira na temelju završnog (pismenog ili usmenog) ispita/kolokvija i održanog reakcijskog teksta: Prisutnost na nastavi = 0,5 ECTS Reakcijski tekst = 1 ECTS Uspješno položeni kolokviji/pismeni ili usmeni ispit = 2,5 ECTS					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-60	% nedovoljan (1)				
	61-70	% dovoljan (2)				
	71-80	% dobar (3)				
	81-90	% vrlo dobar (4)				
	91-100	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave					

	☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u><i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</i></u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi. • Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati tjedan dana prije ispitnoga roka. O promjenama termina ispita moguće je saznati putem sustava <i>Merlin</i> ili mrežnih stranica Odjela. Studenti imaju mogućnost ispit polagati usmeno uz prethodnu najavu predmetnom nastavniku ili pismeno u terminima koji su oglašeni u izvedbenom planu kolegija te na mrežnim stranicama Odjela. • Ukoliko student ne položi drugi kolokvij obvezan je polagati cjelokupno gradivo. • Tijekom nastave studenti su obvezni pročitati i izložiti reakcijski osvrt (tekst kao i termin izlaganja dogovora se s predmetnim nastavnikom na uvodnom predavanju kolegija). Održano izlaganje je uvjet za dobivanje potpisa iz kolegija.